

Dosarul nr. 3r-244/18

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud: E.Balan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: Iu.Grosu, A.Ciobanu, A.Garbuz)

DECIZIE

19 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de Departamentul Trupelor de Carabinieri al
Ministerul Afacerilor Interne,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Daniela
Demean împotriva Departamentului Trupelor de Carabinieri al Ministerul
Afacerilor Interne, intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale
cu privire la anularea răspunsului și obligarea calculării și achitării
indemnizației pentru creșterea/îngrijirea copilului minor,

împotriva încheierii din 1 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care
cererea de apel depusă de Departamentul Trupelor de Carabinieri al Ministerul
Afacerilor Interne a fost restituită ca fiind depusă cu omiterea termenului legal
de declarare,

c o n s t a t ă:

La 28 iunie 2018, Daniela Demean a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Departamentului Trupelor de Carabinieri al Ministerul Afacerilor
Interne (în continuare Departamentului Trupelor de Carabinieri), intervenient
accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale, solicitând anularea răspunsului
nr.1/2-D40/18 din 8 iunie 2018 a Departamentului Trupelor de Carabinieri
privind refuzul achitării indemnizației pentru îngrijirea copilului minor;
obligarea Departamentului Trupelor de Carabinieri de a-i stabili și calcula
indemnizația lunară pentru creșterea copilului minor Alex Demean, până la data
de 21 iunie 2018, în cuantum de 30% din baza de calcul stabilită conform art.
18 al Legii nr. 289-XV din 22 iulie 2004; obligarea Departamentului Trupelor
de Carabinieri de a-i achita lunar diferența indemnizației pentru creșterea
copilului minor Alex Demean, achitată de Casa Națională de Asigurări Sociale
și cea calculată în cuantum de 30% reieșind din salariul mediu lunar al soțului
Lilian Demean, începând cu 11 iunie 2017 până la 21 iunie 2018.

Prin hotărârea din 10 august 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de Daniela Demean a fost admisă integral, fiind dispusă anularea răspunsului nr.1/2-D40/18 din 8 iunie 2018 a Departamentului Trupelor de Carabinieri privind refuzul achitării indemnizației pentru îngrijirea copilului minor. S-a obligat Departamentul Trupelor de Carabinieri de a-i stabili și calcula Danielei Demean indemnizația lunară pentru creșterea copilului minor Alex Demean, până la data de 21 iunie 2018, în cuantum de 30% din baza de calcul stabilită conform art.18 al Legii nr. 289-XV din 22 iulie 2004. S-a obligat Departamentul Trupelor de Carabinieri de a-i achita lunar Danielei Demean diferența indemnizației pentru creșterea copilului minor Alex Demean, achitată de Casa Națională de Asigurări Sociale și cea calculată în cuantum de 30% reieșind din salariul mediu lunar al soțului Lilian Demean, începând cu 11 iunie 2017 până la 21 iunie 2018.

La 11 septembrie 2018, Departamentul Trupelor de Carabinieri prin intermediul reprezentantului, Irina Balagula a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 10 august 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei hotărâri noi, de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 1 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, cererea de apel depusă de Departamentul Trupelor de Carabinieri a fost restituită ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare.

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la 20 noiembrie 2018, Departamentul Trupelor de Carabinieri a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 1 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel de la faza primirii cererii de apel.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată pe motiv că a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, or, instanța de apel urma să țină cont de normele de drept naționale, cât și de practica CEDO, în vederea neîngrădirii dreptului privind accesul liber la justiție, fapt ce în prezenta speță nu se atestă.

Potrivit recurentului, cererea de apel a fost depusă în termenul legal de declarare, or, aceasta a fost depusă la 21 august 2018 în cadrul Curții de Apel Bălți, însă prin scrisoarea din 23 august 2018 a fost informată că cererea de apel a fost depusă greșit, motiv pentru care a depus-o repetat cu încălcarea termenului de o zi la instanța a cărei hotărâre se atacă.

Ca urmare, a relatat că Curtea de Apel Bălți a adoptat încheierea contestată fără a elucida circumstanțele importante ale cauzei, iar prin adoptarea încheierii i-a fost încălcat dreptul cu privire la accesul liber la justiție.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la 1 noiembrie 2018 (f.d.79), dar recurentul Departamentul Trupelor de Carabinieri a recepționat încheierea instanței de apel la 9 noiembrie 2018 (f.d.81-82).

Astfel, recursul declarat la 20 noiembrie 2018, este în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Departamentul Trupelor de Carabinieri urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din conținutul recursului declarat de Departamentul Trupelor de Carabinieri, rezultă că, recurentul nu este de acord cu încheierea din 1 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care cererea de apel depusă de Departamentul Trupelor de Carabinieri al Ministerul Afacerilor Interne a fost restituită ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare (f.d.83-87).

La fel, s-a constatat că, pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că, apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat și prezentat careva motive care ar justifica depășirea termenului de declarare a apelului (f.d.79).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel despre necesitatea restituirii cererii de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare, justă.

În acest context, în conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs relevă că, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat la 10 august 2018 (f.d.67) în prezența reprezentantului Departamentul Trupelor de Carabinieri, Irina Balagula și, recepționat de către ultima în aceeași zi – 10 august 2018, ceea ce se confirmă prin procesul-verbal și recipisa anexate la dosar (f.d.66,68).

Concomitent, din materialele dosarului Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, cererea de apel înaintată de Departamentul Trupelor de Carabinieri reprezentat de Irina Balagula împotriva hotărârii primei instanțe, a fost înregistrată la 11 septembrie 2018 (f.d.69).

Aici se va remarca că în conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, conform art. 111 alin. (3) din același cod, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 11 august 2018, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 10 septembrie 2018, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului, cu toate acestea, apelul a fost depus abia la 11 septembrie 2018, fapt ce denotă depunerea apelului cu încălcarea termenului de declarare.

Cât privesc argumentele recurentului Departamentul Trupelor de Carabinieri precum că, nu a omis termenul de declarare a apelului deoarece valorificarea dreptului apelantului de exercitare a căii de atac – apelul împotriva hotărârii primei instanțe a fost înregistrat la Curtea de Apel Bălți la 21 august 2018 (f.d.94), în termenul legal de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, însă prin scrisoarea din 23 august 2018 a fost informată că cererea de apel a fost depusă greșit, motiv pentru care a depus-o repetat la 11 septembrie 2018 cu încălcarea termenului de o zi în instanța a cărei hotărâre se atacă, acestea nu pot constitui drept temei pentru admiterea recursului, casarea încheierii recurate și remiterea cauzei la rejudecare de la faza primirii cererii de apel.

Or, art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, indică expres că, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii, cu atât mai mult că în însăși dispozitivul hotărârii din 10 august 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central ce s-a solicitat a fi casată la fel, s-a indicat că hotărârea poate fi atacată cu apel în termen de 30 de zile, la Curtea de Apel Bălți, prin intermediul Judecătoriei Bălți.

Prin urmare, recurentul Departamentul Trupelor de Carabinieri prin lege era obligat să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și să depună cererea de apel în instanța judecătorească a cărei hotărâre s-a atacat, condiție ce nu se atestă în prezenta speță, cu atât mai mult că la caz nu s-a solicitat repunerea în termen a apelului.

În astfel de circumstanțe, instanța de recurs conchide că, instanța de apel întemeiat a restituit cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului de declarare, având în vedere că argumentele invocate în susținerea omiterii termenului a apelului sunt neîntemeiate.

Or, în cazul admiterii pe rol a cererii de apel declarate de Departamentul Trupelor de Carabinieri, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de

depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sînt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Departamentul Trupelor de Carabinieri al Ministerul Afacerilor Interne.

Se menține încheierea din 1 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Daniela Demean împotriva Departamentului Trupelor de Carabinieri al Ministerul Afacerilor Interne, intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la anularea răspunsului și obligarea calculării și achitării indemnizației pentru creșterea/îngrijirea copilului minor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecător:

Valeriu Doagă

Judecători:

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva